

Obvodný úrad miestnych národných výborov v Istebníku
1945-1950
Opis na úrovni fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1570_15175	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Istebníku	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1945 - 1950	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	0,83 bm (31 úradných kníh, 7 ks registratúrnych pomôcok, 1 škatuľa spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Istebníku	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Úlohou národných výborov ako zastupiteľských orgánov štátnej moci a správy v obciach, mestách, okresoch a krajoch bolo zabezpečovať rozvoj hospodárskej, kultúrnej, sociálnej a zdravotnej oblasti a oblasti výstavby vo svojich územných obvodoch. Národné výbory začali vznikať na Slovensku v priebehu roka 1942, masovo sa vytvárali v roku 1944 a tieto revolučné národné výbory plnili v povstaleckom období predovšetkým mocenskú funkciu. Organizáciu a kompetenciu miestnych a okresných národných výborov upravili smernice Povereníctva Slovenskej národnej rady (SNR) pre veci vnútorné č. 339/1944/II z 27. septembra 1944. Konštituovali sa v zmysle nariadenia Predsedníctva SNR č.	Dejiny správy pôvodcu

		26/1945 Zb. n. SNR zo 7. apríla 1945. Mali sa ustanoviť na základe volieb a prevzali kompetencie zrušených obecných zastupiteľstiev, obecných rád, starostov, obecných alebo obvodných notárskych úradov, okresných a župných úradov. t. j. bývalej samosprávy i politickej správy. K tomuto nariadeniu vydalo Povereníctvo SNR pre veci vnútorné 10. apríla 1945 organizačné smernice pre národné výbory. Miestne národné výbory (MNV) vykonávali svoju pôsobnosť na základe dočasného organizačného poriadku vydaného výnosmi povereníka pre veci vnútorné z 15. novembra 1945 č. 6633/2-II/1 a č. 6633/3-II/1-1945 z 30. novembra 1945, uverejnenými pod č. 315/1945 Úr. v. a č. 363/1945 Úr. v., dočasného rokovacieho poriadku (výnos povereníka pre veci vnútorné z 10. decembra 1945 č. 7117/1-II/1-1945, uverejnený pod č. 362/1945 Úr. v.) a dočasného kancelárskeho poriadku (výnos Povereníctva pre veci vnútorné vydaný pod č. 370/1945 Úr. v.). Svoju právomoc uplatňovali MNV prostredníctvom pléna MNV, rady MNV, predsedu MNV, miestnych komisií a úradu MNV alebo obvodného úradu miestnych národných výborov. Plénum, rada a predseda boli orgány s rozhodovacou právomocou, komisie a úrady (obvodné úrady) MNV orgánmi pomocnými a výkonnými. Zmeny v organizovaní a činnosti národných výborov nastali po vydaní ústavného zákona č. 150/1948 Zb. (Ústava 9. mája). Národné výbory sa stali základom štátnej moci a správy. Po Februári 1948 boli niektoré národné výbory rozpustené a menované dočasné okresné a dočasné miestne správne komisie s pôsobnosťou MNV. V súlade s Ústavou 9. mája bol vydaný zákon č. 280/1948 Zb. o krajskom zriadení, na základe ktorého došlo začiatkom roku 1949 k novému administratívne členeniu štátu a k zmene v systéme a vnútornej organizácii národných výborov. Vznikla trojstupňová sústava národných výborov – krajské, okresné a miestne. Postupne sa upravovala právomoc národných výborov, ich organizačná štruktúra a vzájomné vzťahy. Úrady MNV sa utvorili podľa nariadenia SNR č. 26/1945 Zb. n. SNR namiesto zrušených notárskych úradov. Obvodný úrad miestnych národných výborov vykonával štátnu službu pre dva alebo viaceré miestne národné výbory. Vedúcim úradu (obvodného úradu) MNV bol tajomník. Ten zabezpečoval plnenie politických, hospodárskych a administratívnych úloh miestnych národných výborov v zmysle právnych predpisov a inštrukcií nadriadených orgánov a dozeral na prácu zamestnancov úradu. Povinne sa zúčastňoval na zasadnutiach pléna a rady MNV, nemal však	
--	--	---	--

		hlasovacie právo. Ako štátnemu úradníkovi mu prináležalo rozhodovacie právo v matričných veciach, do ktorých MNV nemal právo zasahovať. Obvodný úrad miestnych národných výborov v Istebníku patrilo do okresu Trenčín. Úrad vznikol v sídle dovtedy fungujúceho Obvodného notárskeho úradu v Istebníku, prevzal jeho agendu, pretože pokračoval v jeho činnosti. V podstate sa nemenila ani jeho územná pôsobnosť. Obvodný úrad miestnych národných výborov v Istebníku vykonával štátnu službu ako výkonný orgán šiestich národných výborov a zabezpečoval plnenie ich uznesení. Pôsobil pre obce obvodu Istebník, Hanzlíková, Orechové, Záblatie, Zamarovce, Zlatovce. V rokoch 1945 - 1946 bol prednostom úradu Štefan Tvrдый, v roku 1947 Gejza Smrečanský, v roku 1948 ho vystriedal Július Halmay ktorý bol vo funkcii až do zrušenia úradu. Zmenu organizácie a činnosti miestnych národných výborov prinieslo vládne nariadenie č. 14/1950 Zb. Podľa § 10 sa výkonnými zložkami národných výborov (NV) stala rada, predseda a referenti, na ktoré prešla dovtedajšia právomoc obvodných úradov NV a úrady NV zanikli. Miestny národný výbor si v každej obci zriadil svoj úrad. Obvodný úrad MNV v Istebníku bol vyhlásený za zrušený, rovnako ako ďalších desať obvodných úradov miestnych národných výborov trenčianskeho okresu (Dolná Súča, Drietoma, Horná Súča, Melčice, Nemšová, Sedličná, Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Trenčín, Trenčín – okolie), výmerom Krajského národného výboru v Bratislave č. 173-9/6-1950-I/1 zo dňa 31. 05. 1950.	
3.2.3.	Archival history	O správe registratúry na Obvodnom úrade MNV v Istebníku sa v archívnom fonde tohto úradu osobitné záznamy nezachovali. Spisovú manipuláciu mal úrad vykonávať podľa dočasného kancelárskeho poriadku pre miestne národné výbory, ktorý bol vydaný výnosom Povereníctva pre veci vnútorné zo dňa 12. decembra 1945 č. 2123/1-II/1-1945, uverejneného v Úradnom vestníku pod č. 370/1945. Smernica pre správu registratúry platila od 1. januára 1946. Dovtedy národné výbory používali na správu svojich registratúr rôzne staršie poriadky bývalých správnych orgánov. V roku 1948 vydalo Povereníctvo vnútra zásady kancelárskej služby vo vnútornej správe pod č. 162/210-I/2-1948 a dočasný spisový plán č. 162/211-I/2-1948 vydaný Povereníctvom vnútra platný od 01. 01. 1949. Uplatňoval sa tu systém spisových hesiel	Dejiny archívneho fondu

		a spisových sprievodiek. Spisová agenda sa mala manipulovať podľa desatinného systému v ôsmich hlavných skupinách, každá skupina v desiatich oddieloch a každý oddiel mal desať hesiel. Definitívny desatinný spisový plán bol vydaný Poverenictvom vnútra pod zn. 185-15/10-1950-II/2. Mal platiť od začiatku roku 1951, teda v dobe, keď už boli obvodné úrady zrušené. Počas celého obdobia existencie obvodného úradu sa spisy registratúrnymi značkami neoznačovali, ukladali sa chronologicko-numericky. Po zániku obvodného úradu boli dokumenty uložené na MNV v Istebníku. Archívny fond úradu bol do štátneho archívu prevzatý spolu s ostatným fondmi obvodných a obecných úradov miestnych národných výborov v roku 1960 ako súčasť registratúr Okresných národných výborov v Trenčíne a Novom Meste nad Váhom, v ktorých neprebehlo vyrad'ovacie konanie. V roku 1983 bol fond vyčlenený z fondu Okresný národný výbor v Trenčíne. Pôvodne bol uložený v archíve na Mierovom námestí č. 46 a neskôr v elokovanom pracovisku v Zamarovciach. V roku 1984 bol fond presťahovaný do novopostavenej budovy Štátneho okresného archívu na Kožušnickej ulici v Trenčíne. Usporiadanie, vnútorné vyrad'ovanie a inventarizáciu fondu vykonala v roku 1997 Marta Holúbková, v roku 2008 previedla revíziu fondu a zaznamenala v aplikácii Bach.	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Fond bol vyčlenený z fondu Okresný národný výbor v Trenčíne. Ako prírastok bol zaznamenaný pod č. 141 v roku 1983 a podľa zápisu ho tvorila jedna škatuľa zápisníc z rokov 1945- 1950. Neskorší doplňujúci záznam pod týmto prírastkovým číslom uvádza navýšenie o 1 škatuľu bližšie nešpecifikovaných dokumentov – pravdepodobne spisov. Ďalší prírastok bol zaznamenaný pod č. 1140/2005. Na základe preberacieho protokolu č. AII-4/2005/1231-1 z 1. 12. 2005 bola prevzatá 1 účtovná kniha a 1 fascikel spisov z roku 1947 - 1949 v rozsahu 0,03 bm.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Fond je ohraničený rokmi 1945 – 1950 o rozsahu 0,83 bm. Sú zachované len zápisnice pléna i to veľmi medzerovite, napr. z obce Záblatie len zápisnice pléna z roku 1947. Evidencia vydaných občianskych preukazov z rokov 1947 – 1949 je jediná zachovaná evidencia. Administratívne protokoly sú zastúpené od roku 1947 do roku 1949, indexy k nim z rokov 1947 a 1950. Sporadicky sú zachované aj administratívne spisy z rokov 1946- 1949, ktoré sú uložené v jednej archívnej škatuli. Účtovný materiál je len z obce Záblatie z rokov 1946 – 1949 a hlavná kniha dávky z hodnoty nehnuteľností z rokov	Obsah a rozsah archívneho fondu

		1947 – 1949 obce Hanzlíková. Napriek torzovitému zachovaniu fondu tu nachádzame dokumenty, ktoré približujú povojnový život miestnych obyvateľov napr. zoznam osôb podliehajúcich odsunu Nemcov zo Slovenska, konfiškácia kaštieľa v Záblatí a konfiškácia majetku Anny Goltzovej a Matildy Erlebachovej, zoznam osôb padlých počas oslobodzovacieho boja z obcí obvodu. Môžeme tu nájsť dokumenty k stavbe obecných ciest v Hanzlíkovej a Orechovom, rekonštrukcii mosta v Orechovom, stavbe Štátnej ľudovej školy v Istebníku, predbežný parcelačný plán v Hanzlíkovej a podobne. Dokumentmi správneho charakteru sú napríklad stavebné povolenia. Účtovný materiál poskytuje informácie pre poznanie hospodárskeho vývoja obcí.	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Vnútorne vyradovanie vykonala pri usporadúvaní fondu v roku 1997 Marta Holúbková. Záznamy z rokov 1949 až 1950 sa pri spracúvaní vyradovali podľa výnosu Povereníctva vnútra č. 7498/1–II/1–1945 z 12. decembra, na základe ktorého sa spisová služba ONV vrátila k pôvodnému kancelárskemu poriadku pre bývalé župy a okresné úrady.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Neočakávajú sa.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Z diplomatického hľadiska je fond usporiadaný do troch skupín. Prvá časť inventárnych zápisov zachytáva správne a evidenčné knihy. Zápisnice sú zoradené podľa obcí, v rámci nich chronologicky. Druhú časť inventárnych zápisov tvorí spisový materiál. Registratúrne pomôcky k úradným spisom pozostávajú z administratívnych protokolov a indexov k nim. Spisy sa zachovali tiež len administratívne. Účtovný materiál je zoradený podľa obcí a potom chronologicky. Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený inventárom v štruktúre: I. Knihy A. Správne - Hanzlíková - Istebník - Orechové - Záblatie - Zamarovce - Zlatovce	Spôsob usporiadania

		B. Evidenčné II. Spisový materiál A. Registratúrne pomôcky B. Spisy III. Účtovný materiál Záblatie Hanzlíková Fond obsahuje 34 inventárnych jednotiek. Inventárnou jednotkou pri úradných knihách je jeden zväzok alebo kus, pri spisoch je ňou jeden ročník. Pri účtovnom materiáli je inventárnou jednotkou účtovný materiál vzniknutý v jednej obci za rok. Fond obsahuje 34 inventárnych jednotiek z rokov 1945 - 1950, 31 ks úradných kníh z rokov 1945- 1950, 7 ks registratúrnych pomôcok z rokov 1947 - 1950 a 1 škatuľa spisov z rokov 1946 - 1949. Fond meria 0,83 bm.	
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcí
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	nepoškodený	Fyzický stav a technické požiadavky

3.4.5.	Finding aids	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kolektív autorov: Obvodné úrady miestnych národných výborov (1924) 1945 - 1950 (1953), B - M, Združený inventár, 1. zväzok, Trenčín 2015, evid. č. 3125	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Informácie nie sú známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Obvodný notársky úrad v Istebníku, Okresný úrad v Trenčíne, Okresný národný výbor v Trenčíne, Miestny národný výbor v Istebníku	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Pozri 3.4.5. Fond usporiadala a zinventarizovala v roku 1997 Marta Holúbková. V roku 2008 previedla revíziu fondu a zaznamenala v aplikácii Bach. V roku 2014 Mgr. Peter Brindza, PhD. vypracoval k inventáru registre. V tlačenej podobe bol inventár vydaný ako súčasť združeného inventára, ktorý v roku 2015 zostavila a úvod k nemu napísala Mgr. Janka Štefaničáková. Opis vyhotovila Mgr. Janka Štefaničáková v apríli 2019.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532.	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	15. 04. 2019	Dátum

			vyhotovenia opisu
--	--	--	-------------------